

محمدعلی مرآتی، دبیر پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران در گفت‌وگو با «ایران» از برنامه‌های این دوره از جشنواره می‌گوید

موسیقی اقوام ایران، طنین انداز می‌شود

نداسیجانی
روزنامه‌نگار

پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران، امروز دوشنبه ۲۳ آبان ماه به میزبانی استان گلستان و در شهر گرگان آغاز می‌شود. جشنواره‌ای ملی و محلی برای شناسایی و شناساندن استادان و پیشکسوتان موسیقی اقوام ایران. هنرمندانی با هنری کهن و چند هزارساله که ریشه در فرهنگ و هنر اصیل ایران دارد.

این جشنواره طی چند دوره گذشته در استان کرمان برگزار می‌شد و دبیرخانه دائمی آن سال گذشته در شهر کرمان دایر گردید، اما به گفته ستاد برگزاری پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران، به‌دلیل مهیا نشدن زیرساخت فنی تالار مرکزی میزبان جشنواره در استان کرمان، محل برگزاری این تغییر کرده است.

در این دوره از جشنواره که با حمایت دفتر موسیقی معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، توسط انجمن موسیقی ایران و همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان از ۲۳ تا ۲۷ آبان ماه در شهر گرگان برگزار می‌شود، منتخبی از هنرمندان موسیقی نواحی از سراسر ایران به مدت ۵ روز با هدف پرداختن به «اشتراکات موسیقایی جوامع مسلمان در حوزه ایران فرهنگی کهن» و «چیدمان این رنگین کمان فرهنگی در یک میدان هنری» به‌هنرنمایی خواهند پرداخت.

لازم به ذکر است جشنواره موسیقی نواحی در حالی برگزار می‌شود که چراغ کسرت شهرهای مختلف ایران، مدت زمانی است خاموش است و مشکلات مالی هنرمندان را در مضیقه قرار داده است، بویژه هنرمندان موسیقی اقوام ایران که تنها منبع درآمدشان، ارتزاق ارزاه موسیقی است. براین اساس برگزاری این جشنواره را به فال نیک گرفته تا آغازگری برای کنسرت‌های تهران و شهرهای دیگر کشورمان باشد.

محمد علی مرآتی دبیر این دوره از جشنواره و جشنواره در گفت‌وگو با «ایران» به گروه‌های شرکت‌کننده و موضوع جشنواره پانزدهم موسیقی نواحی اشاره داشته که در ادامه می‌خوانید:

■ **سال گذشته به‌عنوان دبیر جشنواره، موضوع پانزدهم جشنواره «وحدت در کثرت موسیقی اقوام ایران» انتخاب شده بود، موضوع پانزدهمین دوره این جشنواره بر چه اساسی انتخاب شده است؟**

موضوع پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران (ایران فرهنگی؛ سنت‌های قومی در گفتمان‌های موسیقی جهان اسلام) نام گرفته است. پیشنهادی که از سوی من مطرح شد و خوشبختانه در شورای سیاست‌گذاری موسیقی بخش بین‌الملل که قرار است جشنواره هم مورد تصویب قرار گرفت اما دلیل این انتخاب این است که به باور من اقوام ایرانی همچون زنجیره‌ای، به‌یکدیگر متصل هستند و ایران فرهنگی در پیشینه تاریخی ایران بوده و است. نکته دیگر، وجود اشتراکات فرهنگی هنری با کشورهای مختلف منطقه است که از دیرباز تا به امروز حفظ شده و همه این کشورها را در زیر چتر جهان اسلام قرار داده است. بر این اساس گروه‌های موسیقی اقوام ایران که از تنوع و رنگارنگی فرهنگی بسیاری برخوردار هستند، همچنان ارتباطات فرهنگی،

هنری و دوستی خود را با کشورهای اطراف حفظ کرده‌اند. بنابراین در پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران با دعوت از کشورهای همسایه تلاش کردیم به نوعی این ارتباط و اشتراکات فرهنگی و هنری یادآوری شود و تداوم یابد.

موضوع دیگری که در تم جشنواره مطرح شده، میثت سنت‌های قومی است. در این باره باید بگویم، عموماً در جشنواره موسیقی نواحی ایران، با پدیده فرهنگی تحت عنوان «قوم» مواجه هستیم و موسیقی بخشی از شئون زندگی و رفتاری اقوام است و ویژگی‌های آن با قوم، سنت‌ها و رفتارهای فرهنگی توأمان بوده و نمود دارد. براین اساس تصمیم گرفتیم سنت‌های قومی را با توجه به ایران فرهنگی که به صورت گسترده در زیر چتر جهان اسلام قرار گرفته و ما را به یک وحدت واحد می‌رساند، به تصویر بکشیم.

■ **چند سالی است که شهر کرمان میزبانی جشنواره موسیقی نواحی ایران را برعهده دارد و این بار بنابه شرایط**

محل برگزاری تغییر یافته در این دوره هم توضیح بفرمایید؟

این تغییر و جابه‌جایی از سوی انجمن موسیقی ایران صورت گرفته و دلیل آن هم آماده نبودن سالن مرکزی شهر کرمان بوده است اما مهم کیفیت جشنواره است و این اطمینان را می‌دهیم که شهر گرگان شرایط لازم برای میزبانی را دارد.

■ **دوره سیزدهم جشنواره موسیقی نواحی ایران به‌صورت آنلاین برگزار شدو حتی در سطح بین‌المللی هم از استقبال خوبی برخوردار بود شامه در دوره قبل تأکیدی بر بخش آنلاین جشنواره داشتید**

آیا این موضوع اجرایی خواهد شد؟
اجراهای آنلاین یا برخط تجربه‌ای بود که در دوران کرونا شکل گرفت اما به‌دلیل کندی اینترنت، کیفیت اجراهای کاهش پیدا کرد بنابراین برای اجراهای حرفه‌ای جوابگو نیستند اما تیمی حرفه‌ای از سوی ستاد جشنواره همه اجراها را ضبط و ثبت خواهند کرد.

■ **در انتخاب گروه‌های شرکت‌کننده**

محمد مهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آستانه برگزاری پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران پیامی را منتشر کرد. محمد مهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آستانه برگزاری این دوره از جشنواره پیامی را خطاب به مخاطبان و هنرمندان حاضر در این رویداد منتشر کرد.

متن پیام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به شرح زیر است:

هنر موسیقی جان گرفته از جلوه‌های تلاش و کوشش مردمان این دیار کهن با بنمایه‌های اعتقادی، معنوی و اخلاقی در طول قرن‌هاست که بیانگر بخشی از مجموعه فرهنگ و هنر ولای ایران اسلامی است. در این رهگذر، رشد موسیقی نواحی ایران به‌عنوان نگاه دارنده و پاسبان سنت موسیقایی این سرزمین، گوهری است زرین که با گذر از گردش ایام در طول قرن‌ها، راه پیدا و پنهان خود را از میان اقوام و سرزمین‌های مختلف نسل به نسل با صداقت، اصالت و هویت همچون جویباری آرام طی کرده و به امروز رسیده است.

میراثی گرانبها، وحدت‌آفرین و سرشار از معرفت، حکمت و کرامت در بین اقوام کشور عزیزمان ایران که در گستره ملی، همواره در چهارچوب تعاملات فعال دیدلماسی فرهنگی به‌عنوان یکی از سفیران این مرز و بوم پرگهر با سایر ملل مورد توجه قرار گرفته است. اکنون و در گام پانزدهم، جشنواره موسیقی نواحی ایران در امتداد دوره‌های پیشین و این‌بار با یک ساز کار علمی-هنری، وحدت گفتمان موسیقایی جهان اسلام را ترسیم

خواهد کرد و بناگهی به سنت‌های قومی و گفتمان‌های موسیقایی جهان اسلام، امید است که این رنگین‌کمان فرهنگی نمایانگر وحدت‌بنبرگ اسلامی باشد.

این جشنواره فرصتی برای همنشینی و هم‌افزایی میان اقوام ایران با ایجاد بستری برای قدرشناسی از این گنجینه‌های بی‌پدیل ایرانی است که سال‌ها عمر خود را وقف فرهنگ و هنر اصیل این سرزمین کرده‌اند.

در این راستا صمیمانه زحمات همه دست‌اندرکاران پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران را پاس می‌دارم و از هنرمندان و همکارانم در معاونت امور هنری، انجمن موسیقی ایران و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان در برگزاری این جشنواره که در راستای راهبرد توسعه فرهنگی هنری دولت سیزدهم قرار دارد، قدردانی می‌کنم و امیدوارم تداوم این جشنواره ارزنده باعث اهتمام بیش از پیش به شناخت و حفظ موسیقی نواحی کشور و تکریم حافظان و پیشکسوتان این گونه ارزشمند موسیقایی شود و برای خادمان فرهنگ و هنر، سلامتی و سرفرازی آرزومی‌کنم.»

چه میزان به موضوع جوانگرایی، بویژه حضور و اجرای برگزیدگان جشنواره موسیقی جوان توجه شده است؟

جشنواره موسیقی نواحی ایران یک جشنواره ملی است و رنج سنی شرکت‌کنندگان آن طبق اساسنامه، ۳۰ سال به بالا است و در جشنواره موسیقی جوان تا ۲۹ سال بوده است. در این جشنواره از گروه‌های بسیار خوب و با تجربه دعوت شده و اغلب سن آنها ۵۰ سال است. پدرانی که با فرزندان خود هنرشان را به روی صحنه می‌برند.

■ **چهارده دوره از جشنواره موسیقی نواحی ایران می‌گذرد و طی این دوره فراز و فرودهای بسیاری را تجربه کرده است. از دیدگاه شما آیا این جشنواره تا به امروز توانسته از موسیقی اقوام و این فرهنگ و هنر اصیل ایران حمایت کند؟ چه پیشنهادی برای بهتر شدن این جشنواره دارید؟**

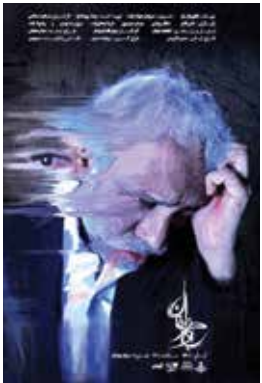
هدف ما دیده شدن و شنیده شدن شریف‌ترین و نخبه‌ترین موسیقیدانان ایرانی است که در اقوام ایران نهفته

کارگردان نمایش «طوفان» از دغدغه‌هایش می‌گوید

تئاتر نباید تعطیل شود

گروه فرهنگی / نمایش «اوج طوفان» نوشته فلوریان زلر با ترجمه سروش جوادزاده، کارگردانی مسعود صالحی و تهیه‌کنندگی رضا بیهادانی از هشتم آبان ساعت ۲۰:۳۰ در عمارت نوفل‌لوشاتو روی صحنه است و بازیگران آن نادر فلاح، سمان زارزندی، مرصیه موسوی، شیما جعفرزاده، سپهر محمودی و رامونا شاه هستند. مسعود صالحی در گفت‌وگو با «ایران» ضمن اشاره به اینکه «اوج طوفان» پیش از این اجرایی در ایران نداشته است، درباره جذابیت‌های انتخاب این نمایشنامه برای اجرا گفت: من بیشتر نمایش «ستاره‌شناس» اثر دیدیه ون کولارت و «دروغ» نوشته فلوریان زلر دو نمایشنامه نویسن فرانسوی را به‌عنوان کارگردان روی صحنه آوردم و هم اکنون نیز بنا داشتیم در این راستا با «اوج طوفان» سه‌گانه‌ای از نویسندگان فرانسوی اجرا کنیم. این نمایشنامه به اعتقاد من از آنجا که در فضای ذهنی می‌گذرد انتخاب عجیب و جذابی برام بود و چالش خوبی را در عرصه کارگردانی براریم رقم زد. او با بیان اینکه مسأله فقدان

چهار ماه به طول انجامید، درباره میزان وفاداری‌اش به نمایشنامه اصلی عنوان کرد: از آنجا که «اوج طوفان» متنی تیز و چابک دارد، در روند تمرین‌های این نمایش مترجم خارج شده و هر روز با زمانی مواجه می‌شود که همسرش از منزل خارج شده و دیگر بازنگشته است. دختران این مرد بر آن می‌شوند تا این وضعیت را سرورسامان دهند که آنها هم دچار این فقدان هستند... این کارگردان تئاتر در ادامه افزود: نمایشنامه «اوج طوفان» بسیار به تئاتری‌ها اجرا در این وضعیت را فضای مناسب به منظور ماندگاری اثر هنری، سعی‌مان بر این بود تا تصاویر و میزانشن‌های قوی طراحی کنیم که بر مخاطب تأثیرگذار باشد. او با اشاره به اینکه تمرین‌های نمایش حدود

نمایش «اوج طوفان» عبارتند از مجری طرح: سمیرا کریمی، مدیر تولید: محسن سنجری، دستیار نمایش‌ها نامطوب است و برخی تئاتری‌ها اجرا در این وضعیت را نکوهش می‌کنند و نمی‌دانم این اشتباه از کجا به جمانان افتاده است. به اعتقاد من تئاتر شغل و زندگی ماست و تنها مختص روزهای خوش نیست. هزینه تولید این نمایش بسیار بالا بود و به نفع‌مان بود تا مدتی صبر کنیم و در شرایط بهتری آن را روی صحنه آوریم اما نظر کل گروه این بود که تئاتر نباید تعطیل شود. دوست داشتم این نمایش را زمانی روی صحنه ببرم که بیشتر دیده و از سوی صاحب نظران نقد شود چراکه نظر منتقدان بسیار براریم مهم است. دیگر عوامل تهیه‌کنند.

نوشته تازه وزیر فرهنگ به مناسب هفته کتاب

محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جدیدترین نوشته در برنامه روبیکا، تلویزیون اینترنتی کتاب و سامانه خرید کتابفروشی‌ها را پدیده‌های برجسته سی‌امین دوره هفته کتاب خوانده است. جدیدترین نوشته محمد مهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در فضای مجازی به این شرح است: «سی‌امین دوره هفته کتاب با شعار ما همایم که می‌خوانیم، بار دیگر این کلالی فرهنگی مهم را به صدر توجهات آورد. برنامه‌های متنوع تشکل‌ها و دستگاه‌ها برای ناشران، پدیدآوران، کتابداران و کتابفروشان فرصتی برای آشنایی بیشتر مردم با کتاب و ایجاد نشاط در جامعه خواهد بود. تلویزیون اینترنتی کتاب ketab.tv و سامانه خرید کتابفروشی‌ها پدیده‌های برجسته این دوره در کنار افتتاح کتابخانه‌ها و کتابفروشی‌ها هستند.» / **ایرنا**

انتشار فراخوان دومین تئاتر مردمی بچه‌های مسجد

فراخوان دومین سلسله رویدادهای نمایشی و همایش‌های استانی تئاتر مردمی بچه‌های مسجد به منظور ایجاد طرح‌های نمایشی در مساجد و هنرهای نمایشی حوزه هنری انقلاب اسلامی به منظور ایجاد زمینه رشد و اعتلای هنری کودکان و نوجوانان در مساجد و همچنین توسعه فراگیر فعالیت‌های تئاتر مردمی بچه‌های مسجد منتشر شد. مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری انقلاب

اسلامی به منظور ایجاد زمینه رشد و اعتلای هنری گروه‌های نمایشی در مساجد و همچنین توسعه فراگیر فعالیت‌های تئاتر مردمی بچه‌های مسجد، دومین سلسله رویدادها و همایش‌های استانی تئاتر مردمی بچه‌های مسجد را در شش ماهه دوم سال جاری (۱۴۰۱) برگزار می‌کند. فعال‌سازی و سازماندهی گروه‌های تئاتر مردمی بچه‌های مسجد در سراسر کشور، حمایت و تشویق گروه‌ها جهت اجرای نمایش‌های تولید شده در مساجد محله، شهر، استان و کشور از جمله اهداف برگزاری این جشنواره عنوان شده است. علاقه‌مندان به کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند سری به سایت حوزه هنری بزنند. / **روابط عمومی حوزه هنری**

ضرورت دائمی بودن سهم اهالی فرهنگ از المان‌های شهری

حامد عسکری، شاعر، ترانه‌سرا و نویسنده تأکید دارد که نصب تصاویر کتاب‌ها و نویسندگان خاص روی بیلبوردهای شهری اقدامی زیبا و فرهنگی است؛ نیکوست که این فعالیت در راستای حمایت از اهالی فرهنگ و هنر حوزه‌های مختلف دائمی باشد. عسکری با ابراز خرسندی از نصب بیلبوردهای نویسندگان مطرح کشور در سطح شهر تهران، گفت: «با اقدام نیکویی خانه کتاب و ادبیات ایران و سازمان زیباسازی شهرداری تهران در نصب تصویر کتاب و نویسندگان کشور در بیلبوردها زیبایی بصری شهر نیز افزایش یافته و می‌توانیم در کنار تبلیغ کالاهای مصرفی به فرهنگ و آندیشه توجه شده است.» وی با بیان اینکه اهالی فرهنگ و هنر در حوزه‌های مختلف از جمله موسیقی، تئاتر و سلفاگری باید به طور مستمر در قالب برنامه‌های مختلف از جمله کمک گرفتن از المان‌های شهری معرفی شوند، افزود: «نیکوست بخشی از بیلبوردهای سطح شهر به معرفی چهره‌های هنری بویژه هنرهای کمتر شناخته شده از جمله موسیقی مقامی اختصاص یابند.» / **ایرنا**

امکان بازدید عمومی از دست‌نوشته‌های نیما

نمایشگاهی از دست‌نوشته‌های نیما یوشیج به‌مناسبت زادروز این شاعر و فراه رسیدن سی‌امین دوره هفته کتاب برپا شده است. ایرج فرجی، رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد فرهنگستان زبان و ادب فارسی با اعلام این خبر گفت: «همزمان با سی‌امین دوره هفته کتاب و با هدف امکان

آشنایی علاقه‌مندان و پژوهشگران با دست‌نوشته‌ها و یادداشت‌های نیما که در گنجینه فرهنگستان نگهداری می‌شود، بخشی از این آثار ارزشمند در معرض بازدید عموم قرار گرفته است. دست‌نوشته‌های نیما از جمله مهم‌ترین اسناد شعر معاصر ایران است که فرهنگستان زبان و ادب فارسی در دهه هفتاد آنها را از شرایک‌های یوشیج، خریداری کرده است.» براساس این خبر، نمایشگاه دست‌نوشته‌های نیما یوشیج تا پایان هفته کتاب و در ساعات اداری پذیرای بازدیدکنندگان است. / **ایرنا**

تجلیل از آیت‌الله جوادی آملی و مهدی محقق

مراسم پایانی بیست‌ونهمین جشنواره ملی «کتاب سال دانشجویی» و بیستمین جشنواره ملی «پایان نامه سال» با تجلیل از آیت‌الله جوادی آملی و مهدی محقق برگزار می‌شود. این مراسم روز سه‌شنبه، ۲۴ آبان ماه از ساعت ۹ صبح در سالن همایش‌های پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود. در این آیین ۶ اثر برگزیده و ۱۳ اثر شایسته تقدیر در جشنواره ملی پایان‌نامه سال مورد تقدیر قرار خواهند گرفت. همچنین در این آیین از شخصیت علمی و فرهنگی آیت‌الله جوادی آملی و مهدی محقق به‌عنوان «استاد خادم کتاب» و دکتر احمد رضا دهپور به‌عنوان «استاد راهنمای برگزیده» تجلیل خواهد شد. / **ایرنا**

درگذشت سوزیه ایرانی فیلم اسپلبرگ

مهران کریمی‌ناصری که ۱۸ سال در فرودگاه شارل دوگل پاریس زندگی می‌کرد و داستان زندگی او دستمایه تولید فیلم «ترمینال» به کارگردانی استیون اسپلبرگ و نمایش «۲۳۴۲ روز بد» به کارگردانی بهروز غریب‌پور شده بود در سن ۷۷ سالگی ویراثر سکنه قبلی درگذشت.

مهران کریمی‌ناصری سال ۱۳۲۴ در استان خوزستان ایران به دنیا آمد و در ابتدا برای جست‌وجوی مادرش به اروپا سفر کرد. وی سپس چند سالی را در بلژیک زندگی کرد و از کشورهایمانند بریتانیا، هلند و آلمان به دلیل نداشتن مدارک صحیح مهاجرت دیپورت (خراج) شد و در نهایت به فرانسه رفت و در آنجا ترمینال 2F فرودگاه شارل دوگل را تبدیل به خانه خود کرد. او در این فرودگاه روی یکی از نیمکت‌ها زندگی می‌کرد و همه دارایی‌هایش را در مورد زندگی‌اش در یک دفترچه بود و همیشه علاقه‌مند به خواندن کتاب و روزنامه بود. همچنین بهروز غریب‌پور کارگردان شناخته‌شده کشورمان سال ۱۳۸۳ نمایشی را در مقام نویسنده و کارگردان با عنوان «۲۳۴۲ روز بد» با حضور بازیگرانی چون محمد حاتم، محمد ساربان، بهناز توکلی، حمید ابراهیمی، نسیم ادبی، دیدار رزاقی با محور داستان زندگی مهران کریمی‌ناصری در مجموعه تئاتر شهر به صحنه برد. / **ایرنا**